

Αθήνα, 10.7.2015
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α' ΦΠΑ

Ταχ. Δ/ση: Σίνα 2-4 Ταχ. Κώδικας: 106 72 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Αικ. Καρύδα Σ. Καραχάλιου Γ. Αναγνωστόπουλος
Τηλέφωνο: 210 - 3645615/378 Fax: 210 - 3645413
E-Mail: dfpa.a1@1992.syzefxis.gov.gr

ΠΟΛ. 1149/2015

Θέμα: Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 18 και 22 του ν.4321/2015.

Κοινοποιούμε τις διατάξεις των άρθρων 18 και 22 του ν.4321/2015 (ΦΕΚ Α' 32/21.3.2015) «Ρυθμίσεις για την επανεκκίνηση της οικονομίας», που αφορούν θέματα εφαρμογής ΦΠΑ και παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις για την ομοιόμορφη εφαρμογή τους. Οι κοινοποιούμενες διατάξεις παρατίθενται κατωτέρω κατά τροποποιούμενο άρθρο του Κώδικα ΦΠΑ (ν.2859/2000).

1. Άρθρο 33 του Κώδικα ΦΠΑ.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 22 του ν.4321/2015 προστίθεται νέο εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 33 του Κώδικα ΦΠΑ, σύμφωνα με το οποίο οι διακανονισμοί των εκπτώσεων, που διενεργήθηκαν σε μία διαχειριστική περίοδο, περιλαμβάνονται σε δήλωση ΦΠΑ που υποβάλλεται το αργότερο μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έβδομου μήνα, του επόμενου ημερολογιακού έτους, από το έτος που έληξε η διαχειριστική περίοδος. Ειδικότερα διευκρινίζονται τα εξής:

α) Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 8B του άρθρου 1 του ν.4281/2014 καταργήθηκε η υποχρέωση υποβολής εκκαθαριστικής δήλωσης ΦΠΑ, για τις διαχειριστικές περιόδους που λήγουν από 1.1.2014 και εφεξής από οποιαδήποτε αιτία (λήξη διαχειριστικής περιόδου π.χ. 31.12.2014 ή 30.6.2014, παύση εργασιών, κλπ) και για τις διαχειριστικές αυτές περιόδους οι ετήσιοι διακανονισμοί των εκπτώσεων διενεργούνται πλέον με τη δήλωση ΦΠΑ.

β) Οι διακανονισμοί των εκπτώσεων της τρέχουσας διαχειριστικής περιόδου διενεργούνται με την καταχώρηση των αντίστοιχων ποσών προς έκπτωση ή καταβολή στη δήλωση ΦΠΑ, του Ιουνίου για τους τηρούντες διπλογραφικό λογιστικό σύστημα και του δευτέρου τριμήνου, για τους τηρούντες απλογραφικό λογιστικό σύστημα ή για τους μη υπόχρεους σε τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, του επόμενου ημερολογιακού έτους από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου. Κατ' εξαίρεση σε περίπτωση παύσης εργασιών ισχύουν τα αναφερόμενα στο σημείο στ'.

Παράδειγμα 1

Επιχείρηση που υποχρεούται σε τήρηση απλογραφικού λογιστικού συστήματος και διαχειριστική περίοδο 1.1.2014 - 31.12.2014 καταχωρεί τα ποσά των διακανονισμών για την περίοδο αυτή στη δήλωση ΦΠΑ του δεύτερου τριμήνου του έτους 2015.

Παράδειγμα 2

Επιχείρηση που υποχρεούται σε τήρηση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και διαχειριστική περίοδο 1.1.2014 - 31.12.2014 καταχωρεί τα ποσά των διακανονισμών στη δήλωση ΦΠΑ του Ιουνίου του 2015.

Παράδειγμα 3

Επιχείρηση που υποχρεούται σε τήρηση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και διαχειριστική περίοδο 1.7.2013 - 30.06.2014 καταχωρεί τα ποσά των διακανονισμών στη δήλωση ΦΠΑ του Ιουνίου του 2015.

γ) Στο έντυπο της δήλωσης ΦΠΑ Φ2 TAXIS έκδοση 050-ΦΠΑ 2014 τα ποσά των διακανονισμών προς έκπτωση αναγράφονται στον κωδικό «407 - Ποσά διακανονισμών προς έκπτωση προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου» και τα ποσά των διακανονισμών προς καταβολή στον κωδικό «423 - Ποσά διακανονισμών προς καταβολή προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου».

Επισημαίνεται ότι στους ανωτέρω κωδικούς καταχωρείται το αλγεβρικό άθροισμα των ποσών προς έκπτωση ή καταβολή από όλους τους διακανονισμούς που διενεργούνται για την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο.

Παράδειγμα 4

Επιχείρηση που υποχρεούται σε τήρηση απλογραφικού λογιστικού συστήματος και διαχειριστική περίοδο 1.1.2014 - 31.12.2014 έχει υποχρέωση καταβολής φόρου πεντακοσίων ευρώ (500€) λόγω παύσης χρησιμοποίησης παγίου στοιχείου εντός του έτους 2014, για το οποίο δεν έχει παρέλθει πενταετία από την έναρξη χρησιμοποίησης αυτού. Επίσης έχει δικαίωμα έκπτωσης διακοσίων ευρώ (200€) λόγω αύξησης του ποσοστού pro-rata για το έτος 2014. Η επιχείρηση, περιλαμβάνει τα ποσά των διακανονισμών των εκπτώσεων για τη χρήση 2014 στη δήλωση ΦΠΑ που υποβάλλεται για το δεύτερο τρίμηνο του 2015, στην οποία θα πρέπει να καταχωρήσει το ποσό των τριακοσίων ευρώ (300€) στον κωδικό «423 - Ποσά διακανονισμών προς καταβολή προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου» (500€ για καταβολή - 200€ για έκπτωση = 300€ για καταβολή).

δ) Οι καταστάσεις ή τα στοιχεία που προβλέπονταν να υποβάλλονται στη φορολογική διοίκηση μαζί με την εκκαθαριστική δήλωση αποστέλλονται εφεξής έως την καταληκτική ημερομηνία διενέργειας των διακανονισμών, δηλαδή έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έβδομου μήνα, του επόμενου ημερολογιακού έτους, από το έτος που έληξε η διαχειριστική περίοδος.

ε) Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση μερικής καταβολής ποσών διακανονισμού εντός της διαχειριστικής περιόδου, όπως στην περίπτωση κατ' αναλογία έκπτωσης (pro - rata), στη

δήλωση ΦΠΑ που καταχωρούνται οι οριστικοί διακανονισμοί υπολογίζεται μόνο η διαφορά που απομένει προς έκπτωση ή καταβολή.

Παράδειγμα 5

Επιχείρηση που υποχρεούται σε τήρηση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και διαχειριστική περίοδο 1.1.2014 - 31.12.2014 καταχωρεί τα ποσά των διακανονισμών στη δήλωση ΦΠΑ που αφορά τον Ιούνιο του 2015. Για τις φορολογικές περιόδους του έτους 2014 έχει εφαρμόσει προσωρινό ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%), επί του φόρου των κοινών εισροών που ανέρχονται σε χίλια ευρώ (1.000€). Το οριστικό ποσοστό ωστόσο για το έτος 2014 προσδιορίστηκε κατά τον Ιούνιο του 2015 σε πενήντα τοις εκατό (50%). Το ποσό των εκατό ευρώ (100€), που αντιστοιχεί στο ποσοστό της διαφοράς δέκα τοις εκατό (10%) επί των χιλίων ευρώ (1.000€), αναγράφεται στη δήλωση ΦΠΑ του μηνός Ιουνίου 2015 στον κωδικό «407 - Ποσά διακανονισμών προς έκπτωση προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου».

στ) Σε περίπτωση παύσης εργασιών, τα ποσά των διακανονισμών προς έκπτωση ή καταβολή καταχωρούνται σε έκτακτη δήλωση η οποία υποβάλλεται εμπρόθεσμα έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έβδομου μήνα του επόμενου ημερολογιακού έτους, από την ημερομηνία της παύσης. Στην έκτακτη δήλωση θα καταχωρείται ως ημερολογιακή περίοδος η τελευταία φορολογική περίοδος της διαχειριστικής περιόδου πριν από την παύση εργασιών. Η έκτακτη δήλωση υποβάλλεται σε έντυπη μορφή στη Δ.Ο.Υ. που υποβλήθηκε η δήλωση ΦΠΑ της τελευταίας φορολογικής περιόδου.

Παράδειγμα 6

Επιχείρηση που υποχρεούται σε τήρηση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος πραγματοποιεί παύση εργασιών στις 25.11.2014. Για τα ποσά διακανονισμών προς έκπτωση ή καταβολή η επιχείρηση οφείλει να υποβάλλει έκτακτη δήλωση, σε έντυπη μορφή στη Δ.Ο.Υ., έως στις 31.7.2015 και να αναγράψει σε αυτή ως ημερολογιακή περίοδο «1.11.2014 - 25.11.2014».

Παράδειγμα 7

Επιχείρηση που υποχρεούται σε τήρηση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος τέθηκε σε εκκαθάριση στις 15.2.2012 η οποία ολοκληρώθηκε στις 12.5.2015. Για τα ποσά διακανονισμών προς έκπτωση ή καταβολή η επιχείρηση οφείλει να υποβάλλει έκτακτη δήλωση σε έντυπη μορφή στη Δ.Ο.Υ. έως στις 29.7.2016 και να αναγράψει σε αυτή ως ημερολογιακή περίοδο «1.5.2015 - 12.5.2015».

ζ) Με την υποβολή της δήλωσης Φ.Π.Α. στην οποία περιέχονται τα ποσά των διακανονισμών, το ποσοστό της κατ' αναλογία έκπτωσης (pro - rata), που προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κώδικα ΦΠΑ για την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο, λαμβάνεται υπόψη:

ι. Ως οριστικό ποσοστό για τον προσδιορισμό του εκπιπτόμενου φόρου της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου.

ii. Ως ποσοστό για τον προσδιορισμό του εκπιπόμενου φόρου της συγκεκριμένης φορολογικής περιόδου καθώς και για όλες τις λοιπές φορολογικές περιόδους της τρέχουσας διαχειριστικής περιόδου. Επίσης το ποσοστό αυτό λαμβάνεται υπόψη και για τις φορολογικές περιόδους της επόμενης διαχειριστικής περιόδου, έως ότου καταχωρηθούν εμπρόθεσμα σε δήλωση ΦΠΑ οι διακανονισμοί του φόρου για την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο.

iii. Ως νέο ποσοστό για τις φορολογικές περιόδους που έχουν παρέλθει από την έναρξη της τρέχουσας διαχειριστικής περιόδου. Η διαφορά του φόρου προς καταβολή, λόγω της εφαρμογής του νέου ποσοστού καταχωρείται στον κωδικό 411 «ΦΠΑ εισροών που πρέπει να μειωθεί βάσει Pro-Rata» ενώ στην περίπτωση που προκύπτει ποσό προς έκπτωση αυτό καταχωρείται στον κωδικό 402 «Λοιπά προστιθέμ. ποσά» της δήλωσης ΦΠΑ. Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που ο υποκείμενος στο Φ.Π.Α. έχει προσδιορίσει το οριστικό ποσοστό έκπτωσης για την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο (σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Κώδικα Φ.Π.Α.) με τη λήξη αυτής, δύναται να εφαρμόσει αυτό, από την πρώτη φορολογική περίοδο της τρέχουσας διαχειριστικής περιόδου. Με την εφαρμογή του ορθού ποσοστού από την πρώτη φορολογική περίοδο της τρέχουσας διαχειριστικής περιόδου, παρέλκει η διόρθωση που προβλέπεται στην ανωτέρω περίπτωση iii) για τις φορολογικές περιόδους που έχουν παρέλθει μέχρι την υποβολή της δήλωσης ΦΠΑ, η οποία συμπεριλαμβάνει τους διακανονισμούς.

Παράδειγμα 8

Επιχείρηση που τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα με διαχειριστική περίοδο 1.1-31.12.2015 καταχωρεί στη δήλωση ΦΠΑ του Ιουνίου 2016 τα ποσά των διακανονισμών έχοντας προσδιορίσει οριστικό ποσοστό κατ' αναλογία έκπτωσης για το φόρο των κοινών εισροών για τη διαχειριστική περίοδο 2015 ύψους 73%. Το ποσοστό αυτό είναι μικρότερο από το ποσοστό που εφάρμοσε κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου 2015 ύψους 80% (που ήταν το οριστικό ποσοστό για τη διαχειριστική περίοδο 2014).

Εάν το ποσό του φόρου των κοινών εισροών είναι 1500€, το ποσό των εκατόν πέντε ευρώ (105€) που αντιστοιχεί στην διαφορά των δύο ποσοστών (7%) επί του ποσού αυτού καταχωρείται στην δήλωση ΦΠΑ του Ιουνίου 2016 προς καταβολή στον κωδικό «423 - Ποσά διακανονισμών προς καταβολή προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου».

Το ποσοστό 73% θα εφαρμοστεί ως ποσοστό για την έκπτωση του φόρου των κοινών εισροών για τη φορολογική περίοδο του Ιουνίου 2016 καθώς και των επόμενων φορολογικών περιόδων του έτους 2016. Επίσης δεδομένου ότι οι διακανονισμοί του φόρου των εισροών για το έτος 2016 θα δηλωθούν στη δήλωση ΦΠΑ του μηνός Ιουνίου 2017, το ποσοστό 73% θα εφαρμοστεί και για τις φορολογικές περιόδους των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου, Απριλίου και Μαΐου 2017.

Τέλος δεδομένου ότι η επιχείρηση έχει εφαρμόσει ποσοστό κατ' αναλογία έκπτωσης 80% για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2016 καθώς δεν είχε προσδιορίσει για τους μήνες αυτούς το οριστικό ποσοστό για το έτος 2015, στη δήλωση ΦΠΑ του Ιουνίου 2016 πρέπει να αναγραφεί προς καταβολή το ποσό του φόρου των κοινών εισροών που αναλογεί στην ανωτέρω διαφορά. Δηλαδή εάν το ποσό των κοινών εισροών

για τις φορολογικές αυτές περιόδους είναι 5.000€ το ποσό των τριακοσίων πενήντα ευρώ (350€=5.000€*7%) θα πρέπει να αναγραφεί στον κωδικό «411 - ΦΠΑ εισροών που πρέπει να μειωθεί βάσει Pro-Rata». Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει εφαρμόσει το ορθό ποσοστό 73% από 1.1.2016 δεν απαιτείται η ανωτέρω διόρθωση.

η) Τέλος σημειώνεται ότι ειδικά για την διαχειριστική περίοδο 2014 οι υποκείμενοι στο φόρο, που υπέβαλλαν εκκαθαριστική δήλωση ηλεκτρονικά ή σε έντυπη μορφή μέχρι την έκδοση της παρούσας εγκυκλίου για τις διαχειριστικές περιόδους που έληξαν εντός του έτους 2014, απαλλάσσονται από τις ανωτέρω υποχρεώσεις και οι διακανονισμοί που έχουν διενεργηθεί σε αυτές παράγουν ένομα αποτελέσματα. Επίσης ειδικά για τις διαχειριστικές περιόδους αυτές, δεδομένου ότι ο ν.4321/2015 δημοσιεύθηκε στις 21.3.2015 και έως την έκδοση της παρούσας δεν είχαν δοθεί επαρκείς οδηγίες για τη φορολογική μεταχείριση των διακανονισμών, γίνονται δεκτοί οι διακανονισμοί των εκπτώσεων που έχουν καταχωρηθεί στην δήλωση ΦΠΑ που αφορά, την τελευταία φορολογική περίοδο για την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο, ή τις φορολογικές περιόδους της τρέχουσας διαχειριστικής περιόδου που έχουν παρέλθει μέχρι σήμερα.

2. Άρθρο 38 του Κώδικα ΦΠΑ

α) Με την παράγραφο 2 του άρθρου 22 του νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 38 του Κώδικα ΦΠΑ και προστίθεται νέα παράγραφος 2α. Με την νέα παράγραφο 2 καταργείται η ετήσια φορολογική περίοδος που είχε οριστεί με τις υφιστάμενες διατάξεις, για τους αγρότες φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν άλλη δραστηριότητα για την οποία υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

Τα πρόσωπα αυτά από 1.1.2015 και εφεξής έχουν μηνιαία φορολογική περίοδο εφόσον χρησιμοποιούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα και τρίμηνη φορολογική περίοδο εφόσον χρησιμοποιούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τα οριζόμενα για όλους τους υποκείμενους στο φόρο στις περιπτώσεις α' και β' της νέας παραγράφου 2 του άρθρου 38.

Ειδικά για τα πρόσωπα αυτά που από 1.1.2015 χρησιμοποιούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα επισημαίνεται ότι οι δηλώσεις, για τις φορολογικές περιόδους που κατά το χρόνο δημοσίευσης του ν.4321/2015 είχε παρέλθει η καταληκτική προθεσμία υποβολής τους, υποβλήθηκαν νόμιμα έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Απριλίου 2015 χωρίς την επιβολή προστίμων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου και νόμου. Επίσης με τις ίδιες διατάξεις τυχόν οφειλόμενα ποσά από τις δηλώσεις αυτές καταβάλλονται ως την ίδια ως άνω προθεσμία χωρίς την επιβολή τόκων και προστίμων, με απόφαση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. κατόπιν υποβολής αιτήσεως του φορολογούμενου.

β) Με την νέα παράγραφο 2α ορίζεται ότι οι υπόχρεοι οι οποίοι ανήκουν σε ειδικό καθεστώς κατ' αποκοπή καταβολής του φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 του Κώδικα ΦΠΑ, υποβάλλουν έκτακτη δήλωση ΦΠΑ κάθε εξάμηνο. Ουσιαστικά καταργείται η προϊσχύουσα περίπτωση γ' της παραγράφου 2 σύμφωνα με την οποία τα πρόσωπα αυτά υποβάλλουν δήλωση ΦΠΑ ανά εξάμηνο και διευκρινίζεται ότι τα πρόσωπα αυτά υποβάλλουν για την ίδια περίοδο «έκτακτη» δήλωση. Η έκτακτη δήλωση υποβάλλεται με τη χρήση του εντύπου Φ2 TAXIS 050 έκδοση 2014 σύμφωνα με τα οριζόμενα στην

ΠΟΛ.1049/11.2.2015. Επισημαίνεται ότι συνεχίζει να ισχύει η ΑΓΓΔΕ ΠΟΛ.1010/9.1.2015 στην οποία όπου αναφέρεται η υποβολή δήλωσης ΦΠΑ για την άσκηση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων νοείται εφεξής η υποβολή έκτακτης δήλωσης ΦΠΑ.

3. Άρθρα 49 και 50 του Κώδικα ΦΠΑ.

Με το άρθρο 18 προβλέπεται η κατάργηση των παραγράφων, 4.α του άρθρου 49 και 6 του άρθρου 50 του Κώδικα ΦΠΑ. Με τις διατάξεις αυτές προβλεπόταν ότι, οι οφειλές ΦΠΑ από πράξεις προσδιορισμού φόρου που εκδόθηκαν από 1.7.2013 έως 31.12.2013 δεν υπάγονταν σε οποιαδήποτε διευκόλυνση τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων οφειλών. Σημειώνεται ότι από 1.1.2014, ημερομηνία ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, το ζήτημα της ρύθμισης βεβαιωμένων οφειλών όπως και όλα τα θέματα διαδικαστικού χαρακτήρα των φορολογιών, καταλαμβάνονται πλέον από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, στον οποίο δεν προβλέπονται αντίστοιχες διατάξεις.

Με την κατάργηση των συγκεκριμένων διατάξεων του Κώδικα ΦΠΑ είναι πλέον δυνατή η υπαγωγή και των συγκεκριμένων οφειλών ΦΠΑ σε προγράμματα διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής οφειλών.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΑΙΚ. ΣΑΒΒΑΪΔΟΥ